

Узагальнюючи, можна стверджувати, що бойова ефективність механізованих відділень ґрунтується на системному підході до підготовки, де всі критичні аспекти — від морального стану до технічного забезпечення — мають бути проаналізовані, враховані й постійно вдосконалені. Лише за таких умов підрозділ здатен діяти рішуче, точно й ефективно в умовах сучасного бою.

*Совінський Сергій,
старший викладач кафедри тактики та
тактико-спеціальної підготовки,
Київський інститут Національної гвардії України*

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ІМІТАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Законом України «Про Національну гвардію України» одним із завдань передбачено участь і відсічі збройної агресії проти України та ліквідації збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій, а також у виконанні завдань територіальної оборони. Успішне виконання бойових (спеціальних) завдань підрозділами та частинами Національної гвардії України в умовах сьогодення під час війни з відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації ґрунтується на вмілому керівництві підпорядкованими силами та засобами командирами усіх рівнів. Провідна роль у цьому відводиться офіцерським кадрами, основним джерелом комплектування яких є вищі військові навчальні заклади.

Вимогами Директиви командувача НГУ від 22.11.2024 № Д-300 «Про організацію підготовки Національної гвардії України у 2025 році» передбачено, що основні зусилля під час підготовки у вищих військових навчальних закладах необхідно зосередити, зокрема, на постійному оновленні змісту освітніх програм з метою набуття нових компетентностей з підготовки і застосування НГУ у складі сил оборони України, розвитку інтерактивних методів навчання з використанням центрів моделювання. Крім того, передбачено, що індивідуальна підготовка всіх офіцерів повинна спрямовуватись на вивчення порядку (процедур) планування бою (дій), підготовку підрозділів до бою (дій) та управління ними під час їх ведення.

В Київському інституті Національної гвардії України освітньо-професійною програмою навчання здобувачів вищої освіти передбачено набуття ними такої спеціальної компетентності, як здатність планувати, організовувати і вести бій підрозділом. Оволодіння даною компетентністю забезпечується в ході вивчення навчальних дисциплін «Загальна тактика», «Розвідка», «Основи військового управління (у тому числі штабні процедури НАТО)» під час групових та практичних занять. Але в ході комплексних польових занять, особливо під час проведення воєнних ігор з двобічним тактичним навчанням взводів, виявлено недостатній рівень навичок курсантів в практичному управлінні підрозділом в ході навчального бою у якості командира взводу оперативного призначення

НГУ, зокрема з питань взаємодії та координації дій елементів бойового порядку, організації зв'язку та прихованого управління, ведення розвідки та цілевказівок, порядку застосування бронетехніки, тощо.

Шляхом вирішення даної проблеми при підготовці до подібних польових занять є планування виконання бойових завдань та розіграш сценаріїв дій із застосуванням імітаційного моделювання. Створений в Київському інституті Національної гвардії України центр імітаційного моделювання бойових та спеціальних дій спроможний практично реалізувати таку задачу. Даний центр надає унікальні можливості щодо ефективного проведення заходів практичної підготовки із застосуванням сучасної системи імітаційного моделювання бойових дій (СІМБД) Steel Beasts та забезпечує підготовку на тактичному рівні як окремого військовослужбовця, так і командира підрозділу певного рівня (екіпажу, відділення, взводу, роти, тощо) із максимальним створенням усіх реальних умов ведення бою: місцевість, метеоумови, тактика бойових дій, фізика транспортних засобів, балістика, інженерні операції, логістика та навіть прогноз розльоту уламків на фоні реальних автентичних звуків.

СІМБД Steel Beasts - це комерційний програмний продукт споживчих ігрових технологій і методів, який є засобом віртуального та конструктивного моделювання бойових дій від незалежного розробника програмного забезпечення eSim Games.

Віртуальне моделювання дозволяє тим, хто навчається, безпосередньо керувати віртуальними об'єктами ОВТ (стрілецька зброя, бронетехніка, FPV дрони, тощо), а конструктивне моделювання дозволяє планувати бій та керувати застосуванням даних віртуальних об'єктів, окремих військовослужбовців і підрозділів в цілому. Тобто, імітаційне моделювання значно допомагає майбутнім офіцерами НГУ удосконалити свої навички двома різними способами:

- керування технікою та тактикою її застосування; прийомам і способам ведення вогню зі штатного озброєння підрозділів оперативного призначення НГУ;
- навчання тактиці ведення бою, планування місії із визначенням точної кількості військовослужбовців, типу озброєння і техніки, як своїх сил, так і противника, позначивши їх позиції та маневр.

Це дозволяє курсантам візуалізувати поле бою, розробляти варіанти дій для досягнення своїх цілей, визначати, який з них був найефективніший, і саме його застосувати в подальшому на практиці, в тому числі в умовах танкових боїв із залученням артилерії, авіації та БПЛА. Під час використання конструктивного моделювання місія або сценарій є основою Steel Beasts та містить три чіткі фази:

1-й етап - планування, на якому виконуються організаційні заходи, визначення сил та засобів, інтерактивних карт для виконання місії, включаючи в себе кілька типів сил (механізовану та легку піхоту, артилерію, мінні поля, димові засоби, тощо);

2-й етап - виконання, на якому симуляція виконується в режимі реального часу, і курсант може відчувати віртуальний тривимірний вигляд поля бою від першої особи, наприклад, навідника бронетранспортера, кулеметника, оператора БПЛА, або із зовнішнього вигляду об'єкту: у якості командира підрозділу може

вести бойові дії із використанням загальної карти місцевості, віддаючи накази на пересування своїм одиницям ОВТ та підрозділам;

3-й етап - підведення підсумків, на якому відображаються результати розіграшу сценарію, у головному вікні виводиться докладна інформація про індивідуальні та колективні події етапу, що відбувся, а також базове статистичне зведення втрат своїх сил та противника протягом всієї місії.

В Київському інституті Національної гвардії України протягом поточного навчального року проведено апробацію використання СІМД Steel Beasts під час викладання окремих тем з навчальних дисциплін «Загальна тактика» та «Основи військового управління (у тому числі штабні процедури НАТО)» та практично перевірено її вищезгадані переваги. Проте успішне використання імітаційного моделювання у вищому військовому навчальному закладі потребує врахування та вирішення наступних питань:

імплементация в навчальний процес занять з оволодіння функціями та інструментарієм системи імітаційного моделювання бойових дій Steel Beasts, до прикладу, в ході вивчення навчальної дисципліни «Основи військового управління (у тому числі штабні процедури НАТО)», принаймні, з початку третього року навчання;

досконале володіння персоналом центру імітаційного моделювання, як технічними спроможностями симулятора, так і знаннями основ загальної тактики, бойових можливостей ОВТ, тактичних умовних знаків, тощо;

розуміння науково-педагогічним персоналом усіх можливостей СІМД Steel Beasts та порядок її використання під час викладання закріпленої дисципліни;

розробка методичних матеріалів для користування СІМД Steel Beasts науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти.

Таким чином, сучасне імітаційне моделювання бойових дій являє собою важливий інструмент в підготовці майбутніх офіцерів Національної гвардії України, маючи переваги тренуватися в безпечному та реалістичному середовищі, не ризикуючи своїм життям або здоров'ям, нівелюючи обмеження за термінами підготовки, фізичним розташуванням сил і засобів. В подальшій перспективі доцільно використовувати СІМД Steel Beasts в навчальному процесі під час двобічних воєнних ігор між групами курсантів, як в межах свого закладу, так і з іншими вищими військовими навчальними закладами.

Согорін Андрій,

кандидат соціологічних наук,

доцент кафедри вогневої підготовки, майор,

Київський інститут Національної гвардії України

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ВІЙСЬКОВОГО МАРКЕТИНГУ В РЕКРУТИНГУ: ПОГЛЯД СОЦІОЛОГА

У сучасних умовах глобальної нестабільності та військових конфліктів питання ефективного рекрутингу до збройних сил набуває особливої актуальності. Одним з інструментів, що широко використовується у цьому